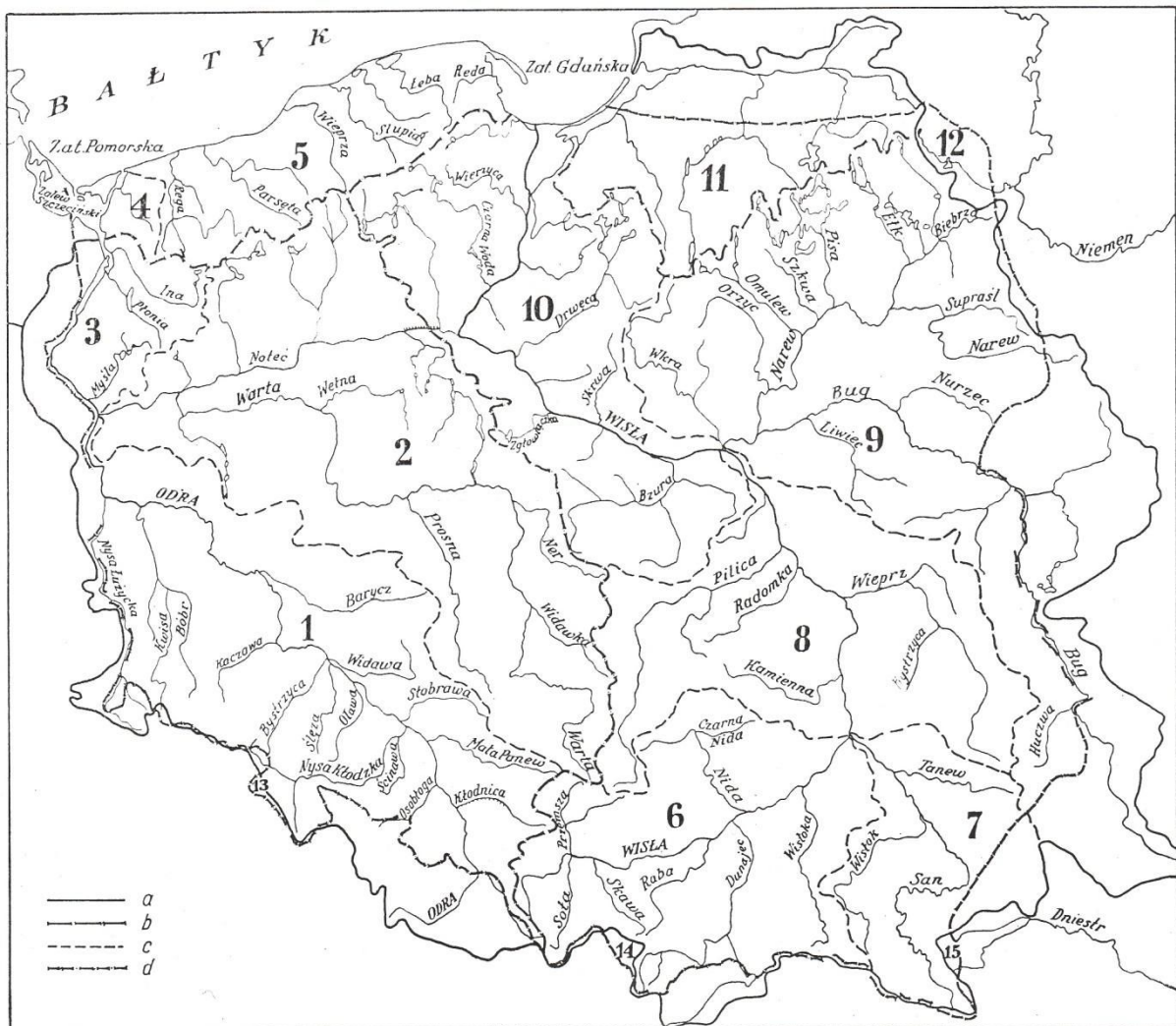

Zlewnia i działy wodne.

Wody opadowe zbierając się na powierzchni ziemi spływają w różnych kierunkach, zależnie od ukształtowania terenu i zgodnie ze spadkami.

O podziale powierzchni ziemi na poszczególne obszary spływu, decydują działy wodne. Działami wodnymi (rys. 1 – a, b, c) są linie łączące punkty powierzchni terenu położone najwyżej.

Rys. 1. Zlewnisko z głównymi zlewniami rzeczными w Polsce
(a,b,c – działy wodne, d- granica Polski)

Z kolei obszary ograniczone tak poprowadzonymi liniami nazywamy zlewniami. Można powiedzieć, że działy wodne stanowią grzbiety, gdzie z jednej i drugiej ich strony znajdują się niżej położone stoki naturalne, po których spływają wody opadowe podlegające siłom ciężkości.

Zlewnię, czyli cały obszar spływu wód opadowych począwszy od źródeł do ujścia dużej, głównej rzeki, obejmującą także zlewnie wszystkich jej mniejszych dopływów nazywamy z kolei dorzeczem.

Mówi się więc o zlewni Bobru, ale o dorzeczu Odry.

Należy również zauważyć, że zlewnie wód powierzchniowych nie zawsze pokrywają się ze zlewniami podziemnymi, zbierającymi i doprowadzającymi wody podziemne, które przesączyły się przez górne przepuszczalne warstwy gruntów.

Tak więc działy wodne powierzchniowe zależą od załomów i spadków terenu, a działy wodne podziemne od układów warstw nieprzepuszczalnych zalegających w podłożu terenu.

Tab. 1. Powierzchnie głównych zlewni

Lp.	Nazwa zlewni	Powierzchnia zlewni km ²		
		W całości	W granicach Polski	Poza granicami Polski
1	Dorzecze górnej i środkowej Odry do ujścia Warty (w tym dorzecza rzek górskich ¹⁾)	54088 (26500)	45108 (18207)	8980 (8293)
2	Dorzecze Warty (w tym dorzecze Noteci)	53710 (17240)	53710 (17240)	- -
3	Dorzecze dolnej Odry	10813	7143	3670
	Dorzecze Odry (1-3)	118611	105961	12650
4	Zlewisko Zalewu Szczecińskiego bez dorzecza Odry	-	2108	-
5	Zlewisko Bałtyku od Dziwnej do ujścia Wisły	17268	17268	-
6	Dorzecze górnej Wisły do ujścia Sanu (w tym dorzecza rzek górskich ²⁾)	33410 (16777)	31471 (14838)	1939 (1939)
7	Dorzecze Sanu	16732	14229	2503
8	Dorzecze środkowej Wisły	34846	34846	-
9	Dorzecze Narwi (w tym dorzecze Bugu)	74808 (39145)	53886 (19414)	20922 (19731)
10	Dorzecze dolnej Wisły	34115	34115	-
	Dorzecze Wisły (6-10)	193911	168547	25364
11	Zlewisko Zalewu Wiślanego	-	14508	-
12	Dorzecze Niemna		2558	
13	Dorzecze Łaby		219	
14	Dorzecze Dunaju		353	
15	Dorzecze Dniestru		208	
	Razem w Polsce		311730	

Literatura :

1. PIH-M – Przepływy charakterystyczne rzek polskich. WKiŁ, W-wa 1967